

Etusivu>Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö>Eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus (ECLI)

Eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus (ECLI)

Eurooppalaisen oikeuskäytäntötunnuksen (European case law identifier, ECLI) tarkoituksena on varmistaa, että viittaukset EU:n ja kansallisten tuomioistuinten päätöksiin ovat täsmällisiä ja yksiselitteisiä. Lisäksi päätöksiin liitettävä yhdenmukainen metadata helpottaa oikeuskäytäntöä koskevien hakujen tekemistä.

Ennen ECLI-tunnuksen käyttöönottoa tarvittavan oikeuskäytännön löytäminen oli hankalaa ja hidasta. Tarkastellaan esimerkkinä tapausta, jossa jäsenvaltion A korkeimman oikeuden tietyssä asiassa antamalla päätöksellä katsotaan olevan merkitystä erään oikeudellisen kiistan ratkaisemisessa. Kyseinen päätös on tallennettu useisiin kansallisiin ja kansainvälisiin oikeuskäytäntötietokantoihin, mutta sillä on niissä kaikissa eri tunniste. Viitattaessa tähän asiaan on mainittava kaikki nämä tunnisteet (sikäli kuin ne ovat tiedossa), jotta käyttäjä voi löytää sen haluamastaan tietokannasta. Erilaiset viittaussäännöt ja -tyylit mutkistavat tilannetta entisestään. Lisäksi käyttäjien on tutustuttava kaikkiin tietokantoihin selvittääkseen, onko kyseinen korkeimman oikeuden päätös saatavilla eli onko siitä laadittu yhteenveto, käännös tai kommentein varustettu toisinto. ECLI-tunnuksen ansiosta sen sijaan tarvitsee tehdä vain yksi haku yhdessä hakuliittymässä, sillä tunnisteiden avulla on mahdollista löytää kaikki kyseistä päätöstä koskevat maininnat kaikista järjestelmään osallistuvista kansallisista ja kansainvälisistä tietokannoista.

Vaivaton pääsy toisten jäsenvaltioiden tuomioistuinten päätöksiin on yhä tärkeämpää, sillä kansallisten tuomioistuinten rooli EU:n oikeuden soveltamisessa ja tukemisessa vahvistuu jatkuvasti. Kansallisten oikeuskäytäntöjen erilaiset tunnistejärjestelmät, viittaussäännöt ja tuomioiden sisältöä kuvaavat tekniset kentät vaikeuttavat huomattavasti muissa jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden hakua ja niihin viittaamista.

Jotta nämä vaikeudet voitaisiin voittaa ja parantaa siten kansallisten, ulkomaisten ja EU:n tuomioistuinten oikeuskäytännön saatavuutta ja tuomioihin viittaamista, Euroopan unionin neuvosto kehottaa jäsenvaltioita ja EU:n toimielimiä ottamaan käyttöön eurooppalaisen oikeuskäytäntötunnuksen (ECLI) ja vähimmäismääräisen oikeuskäytäntöön liittyvän yhdenmukaisen metadatan.

ECLI-tunnuksen tärkeimmät ominaisuudet

ECLI on yhdenmukainen tunniste, joka muodostetaan kaikissa jäsenvaltioissa ja EU:n tuomioistuimissa samalla tavoin. Siinä on viisi pakollista osaa: kirjainlyhenne 'ECLI', joka osoittaa, että kyseessä on eurooppalainen oikeuskäytäntötunnus

maakoodi

päätöksen antaneen tuomioistuimen koodi

päätöksen antamisvuosi

järjestysnumero, jossa saa olla enintään 25 aakkosnumeerista merkkiä, kunkin jäsenvaltion itse päättämässä muodossa. Välimerkeistä vain piste on sallittu.

Eri osat erotetaan toisistaan kaksoispisteellä. ECLI-tunnus voisi näyttää esimerkiksi tällaiselta:

ECLI:NL:HR:2009:384425, mikä tarkoittaisi Alankomaiden (NL) korkeimman oikeuden (HR) ratkaisua numero 384425 vuodelta 2009.

Metadata

Jotta oikeuskäytäntöä olisi helpompi ymmärtää ja hakea, jokaiseen tuomioistuimen päätökseen olisi lisättävä tietty vähimmäismääräinen metadata, joka täyttää [Dublin Core Metadata Initiative](#) -aloitteessa asetetut vaatimukset.

[ECLI-tunnusta koskevilla neuvoston päätelmissä](#) esitetään, millaista metadataa on käytettävä.

ECLI-koordinaattori

Jokaisen ECLI-järjestelmää käyttävän jäsenvaltion on nimitettävä jokin hallinnollinen tai oikeudellinen organisaatio kansalliseksi ECLI-koordinaattoriksi. Kansallinen ECLI-koordinaattori laatii järjestelmään osallistuvien tuomioistuinten koodit ja julkaisee tiedot siitä, miten järjestysnumero muodostuu, ja muut ECLI-järjestelmän toiminnan kannalta tarpeelliset tiedot. EU:n ECLI-koordinaattorina toimii Euroopan unionin tuomioistuin.

Kukin jäsenvaltio päättää itse, käyttääkö se ECLI-järjestelmää ja missä määrin, esimerkiksi sovelletaanko sitä takautuvasti myös aiemmin annettuihin päätöksiin. Jäsenvaltiot päättävät itse myös siitä, osallistuvatko järjestelmään niiden kaikki tuomioistuimet vai esimerkiksi vain korkein oikeus.

EU:n ja kansainvälinen ulottuvuus

Klikkaamalla oikeassa reunassa olevia lippuja (EU ja INT) saat tietoja ECLI-tunnuksen käytöstä Euroopan unionin tuomioistuimissa ja Euroopan patenttivirastossa.

Euroopan komissio on luonut [neuvoston päätelmien](#) mukaisesti [monikielisen ECLI-hakukoneen](#), jonka avulla voi hakea tuomioistuinten päätöksiä niiden oikeuskäytännön julkaisijoiden tietokannoista, jotka ovat ottaneet ECLI-tunnuksen käyttöön ja avanneet pääsyn tietoihinsa.

ECLI-haku on saatavilla myös osoitteessa <https://e-justice.europa.eu/ecli/> – kirjoittamalla osoitteen jälkeen ECLI-tunnuksen saa näkyviin siihen liittyvän ECLI-metadata (jos se on saatavilla). Esimerkiksi haku <https://e-justice.europa.eu/ecli/ECLI:NL:HR:2016:764> antaa tulokseksi päätöksen ECLI:NL:HR:2016:764.

Jäsenvaltioiden omat sivut

Pääsee jäsenvaltioiden omille sivuille, joilla on tietoa mm. seuraavista seikoista:

onko kyseinen jäsenvaltio jo ottanut käyttöön ECLI-tunnuksen ja metadatan

jos näin ei ole, aikooko se tehdä niin myöhemmin

jos tunnus ja metadata ovat jo käytössä, tietoa tuomioistuincodeista, muutosäännöistä, metadatasta yms.

kansallinen ECLI-koordinaattori.

Tietoa kunkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä saa napsauttamalla kyseisen valtion lippua.

Päivitetty viimeksi: 17/11/2021

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.